

Sygn. akt V KO 6/21

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **Ł. Ł.**

skazanego z art. 156 § 1 pkt 2 i 3 k.k. i in.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej

w dniu 26 lutego 2021 r.

wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 7 listopada 2019 r., sygn. akt II AKa (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P.

z dnia 16 kwietnia 2019 r., sygn. akt III K (...),

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

W dniu 30 grudnia 2020 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek Ł. Ł. o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w P. o sygn. III K (...), zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 7 listopada 2019 r., sygn. akt II AKa (...). Uzasadniając wniosek skazany – stwierdzając, że nie zgadza się z wydanym wyrokiem w zakresie przypisanego mu czynu z art. 156 § 1 pkt 2 i 3 k.k. – podniósł, że w toku prowadzonego w tej sprawie postępowania dopuszczono się szeregu uchybień, które doprowadziły do jego niesłusznego skazania. W jego ocenie w postępowaniu tym doszło do naruszenia przepisów

prawa procesowego polegających na: niedopuszczeniu opinii sądowo-psychiatrycznej dotyczącej jego poczytalności, rozstrzygnięciu niedających się usunąć wątpliwości na jego niekorzyść (pokrzywdzony zaatakował go pierwszy), nieprzeprowadzeniu wizji lokalnej i eksperymentu, nieuwzględnieniu opinii z zakresu medycyny sądowej, wskazującej na powstanie obrażeń ciała pokrzywdzonego na skutek samoistnego upadku, niewłaściwej ocenie zeznań świadków, przesłuchanie go na policji bez udziału w tej czynności obrońcy. Argumentację tę skazany podtrzymał i rozwinął w swoim kolejnym piśmie z dnia 16 lutego 2021 r. dodatkowo podnosząc, że w sprawie nie zabezpieczono obuwia, które miało być narzędziem zbrodni, pierwszą rozprawę przeprowadzono pod nieobecność jego obrońcy, który znał sprawę, nie uwzględniono w dostatecznym zakresie zeznań świadków, z których wynika, że to pokrzywdzony zaatakował pierwszy, pominięto istotne części opinii wynikającej z protokołu sekcji zwłok pokrzywdzonego przeprowadzonej przez biegłą S.P..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Art. 545 § 3 k.p.k. przewiduje możliwość odmowy przyjęcia wniosku niepochodzącego od osoby wymienionej w § 2 (obrońca lub pełnomocnik) bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność.

Wymieniona w powołanym przepisie możliwość wydania przewidzianej w nim decyzji procesowej, nie ogranicza się przy tym wyłącznie do tych wypadków, w których we wniosku o wznowienie powołane zostały okoliczności będące już wcześniej przedmiotem rozpoznawania w postępowaniu o wznowienie postępowania. Użycie w treści art. 545 § 3 k.p.k. zwrotu „w szczególności” nie pozostawia wątpliwości, że jest to wskazanie przykładowe, a katalog okoliczności, w oparciu, o które możliwe jest wydanie takiego orzeczenia, ma charakter otwarty. Uznanie wniosku o wznowienie za oczywiście bezzasadny będzie miało więc miejsce również w sytuacjach, gdy w sposób oczywisty, rzucający się w oczy, wniosek ten oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach Rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego. Stosowanie wskazanego przepisu uznać należy w związku z tym za konieczne także wtedy, gdy sąd

wznowieniowy w sposób nie budzący wątpliwości stwierdzi, że żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie mieści się w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. oraz gdy nie będzie wchodzić w grę działanie tego sądu z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.).

Wydania takiego rozstrzygnięcia wymaga wniosek złożony przez skazanego Ł. Ł..

Wszystkie powoływane przez niego w osobistym wystąpieniu okoliczności, a związane ze sposobem procedowania w niniejszej sprawie przez Sądy, w szczególności związane z przeprowadzonym przez nie postępowaniem dowodowym i oceną dowodów, nie należą do tych, które pozwalają przeprowadzić postępowanie oparte o przepisy wskazanego wyżej Rozdziału 56 k.p.k. Postępowanie można wznowić w ściśle określonych wypadkach, nie należy jednak do nich ocena sposobu przeprowadzenia dotychczasowego postępowania. Postępowanie wszczęte wniesieniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest wniosek o wznowienie postępowania, nie ma bowiem charakteru postępowania odwoławczego, a zatem nie jest rolą sądu wznowieniowego prowadzenie kontroli instancyjnej orzeczenia objętego wnioskiem. Celem tego postępowania jest zbadanie, czy przedstawione przez wnioskodawcę dowody i fakty są nowe i jednocześnie wskazują, że skazany nie popełnił czynu albo jego czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze.

Na takie nowe fakty lub dowody skazany w swoim osobiście sporządzonym wniosku oraz uzupełniającym go piśmie się nie powołuje, co w sposób jednoznaczny wynika z treści tych dokumentów, w których odwołuje się on do okoliczności będących przedmiotem przeprowadzonego w niniejszej sprawie postępowania merytorycznego. Prawdą jest, że w toku tego postępowania nie dopuszczono dowodu z opinii sądowo-psychiatrycznej na okoliczność stanu zdrowia psychicznego ówczesnego oskarżonego oraz jego poczytalności *tempore criminis*. Rzecz wszelako w tym, że okoliczność powyższa była przedmiotem analizy Sądu Apelacyjnego, a także Sądu Najwyższego rozpoznającego kasację wniesioną przez obrońcę skazanego (postanowienie z dnia 21 sierpnia 2020 r., V KK 320/20), które to Sądy w uzasadnieniach swoich orzeczeń w sposób jednoznaczny wykazał brak uzasadnionych wątpliwości w tym przedmiocie.

Pozostałe kwestie dotyczące przebiegu inkryminowanego zdarzenia a związane z oceną wyjaśnień oskarżonego i zeznań świadków, analizą opinii biegłych z zakresu medycyny sądowej, w tym w szczególności obrażeń ciała pokrzywdzonego oraz okoliczności ich powstania, odnosily się do dowodów znanych sądom rozstrzygającym o odpowiedzialności karnej skazanego, również więc one nie spełniają warunku *propter nova* wymaganego przez przepis art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Nie stanowią wreszcie podstaw do wznowienia takie okoliczności jak niezabezpieczenie śladów na obuwiu skazanego, w którym miał dopuścić się przypisanego mu czynu oraz złożenie początkowych wyjaśnień przez ówczesnego podejrzanego, który nie miał w czasie tej czynności procesowej obrońcy. Obie dotyczą postępowania, które się prawomocnie zakończyło i nie wskazują na nowe (podkreślenie SN) fakty lub dowody, lecz wiążą się bezpośrednio z oceną tych, które przeprowadzone zostały w postępowaniu rozpoznawczym (vide – uzasadnienia pisemne wyroków Sądów obu instancji).

Nie jest wreszcie tak, że w toku rozprawy głównej przed Sądem Okręgowym w P., a w szczególności na pierwszym jej terminie, Ł. Ł. nie korzystał z pomocy obrońcy. Wprawdzie wyznaczony obrońca z urzędu oskarżonego adw. K. C. na termin w dniu 12 lutego 2019 r. nie stawił się (k. 307), ale zastępował go prawidłowo umocowany substytut adw. P. W. (k. 329). W związku z tym nie może być mowy o wystąpieniu w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. w zw. z art. 80 k.p.k.

Z tych względów postanowiono jak w części dyspozytywnej.